

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Directorivm Inqvisitorvm F. Nicolai Eymerici Ordinis Prædicatorum

Nicolaus <Eymericus>

Venetiis, 1607

Alia forma ad idem.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13589

nes, vel elemofynæ: sed in carcere secus, sicut patet lippis, & tonforibus. hæcenus ille. Quod refert et sequitur auctor in monuitus tractatu de forma procedendi contra Inquisitos de hæresi, in rub. de ijs, quæ pertinent ad executionem officij, nu. 14. f. Vel si vult mittat eis processum, vt faciant q. iustitia suadebit. *Videatur hic Eymericus arbitrio Inquisitorum relinquere, an velint remitti sibi reus, aut potius cum puniri in loco, in quo reperitur: quod cum decreverint, mittent causam instruatam ad iudicem, in cuius territorio reus versatur. ceterum que paulo antea docuimus, existimo obseruanda. quoties autem videbitur opportunius non esse remittendum reus, sed puniendum vbi moratur: tunc quicquid vnus Inquisitor de eo scierit, ad alium mittere debet, vt sancit Concilium Narbonense ca. 21. quod retuli infra super ques. 42. vbi video: & multa sunt, quæ quandoq; remissionem iuste impediunt, vt si timeatur quod reus sit in itinere a suis amicis, seu fautori bus interceptus & eripiendus e manib. ministro rum, seu custodum: interdum longu iter, & impesse inmodice, & similia, quæ prudenter sunt obseruan da. hæc enim suadent pleriq; melius esse puniri reum in loco vbi moratur, quam remitti ab locu delicti.*

Forma requirendi diuifim, vel con iunctim diæcesanum, vel Inquisitorem, ad quorum iurisdictionem fugiendo, vel non fugiendo delatus de hæresi se transtu lit, quatenus eum remittant Inquisito ri, a quo fugit: vel in cuius iurisdictione deliquit.

Reuertendo in Christo patri, & domino Episcopo talis ciuitatis, ac venerabili, & religioso viro fratri N. in dominio talis domini Inquisitori hæreticæ prauitatis, frater N. in dominio talis domini, Inquisitor hæreticæ prauitatis, a sancta sede Apostolica specialiter delegatus, Salutem, & impugnantes catholicam veritatem reducere ad fidei vnitatem.

CVM delicta remanere non debeant impunita; præsertim maiora, & inter ea, illa, quæ ver iacturam & celestiacæ dignitatis, detrimentum, que totius Christianitatis, qualia sunt crimina hæreticæ prauitatis, & talis de tali loco fuerit nobis delatus de hæreticæ prauitate, processimus contra eum ad testium examinationem, & ad personæ etiam captionem iustitia requirente; ipse vero mala malis accumulans, & delicta delictis coadunans, infano ductus consilio, se absentauit, vel carcerem nostrum fregit atque aufugit, medicinam sibi apponi metuens salutarem, ac eius vulnera vino, & oleo confoueri: verum cum (pro ue ad nostram notitiam est deductum) dictus profugus ad talem locum vestræ iurisdictioni subiectum se transtulerit ad habitandum, credens inhiberi latitare: Nosque vilceraliter cupiamus eundem reducere ad carcerem antedictum, vt clarius videa

Amus, an sit realiter, & de facto infectus præfata hæreticæ prauitate, de qua agitur contra eum, & an ambulet in tenebris, vel in luce: Vos Reuer. dominum Episcopum, & vos venerabilem Inquisitorem, in antea nominatos attente rogamus, ac in subsidium iustitiæ requirimus in Domino, & exhortamur, quatenus prædictum profugum capi omnimodè faciatis, & captum nobis ad talem ciuitatem, vel locum cum fida, & tuta custodia remittatis. Nos enim offerimus nos promptos, & paratos, ad satisfaciendum plenarie pro expensis. Datum in tali loco, tali die, talis mensis, anno tali.

Alia forma ad idem.

Reuertendo in Christo patri ac domino diuina prouidentia Episcopo talis ciuitatis, vel Venerabili ac religioso Fratri N. in partib. talibus Inquisitori hæreticæ prauitatis: Salutem, & fidem catholicam feruenti spiritu defendere.

CVM longè sit grauius æternam quam temporalem lædere maiestatem, & reis læsæ maiestatis profugis locus non pateat, in quo valeant libere se tueri, sed vbi cunq; inueniantur, sint capiendi, ac et remittendi, ne tunc facinus pertranseat conuenientib. oculis, ac crescentib. periculis impunitum, scdm legitimas sanctiones: Quanto minus hæreticæ læsæ resperis profugis, reis in quâ sacra diuinæ imperatoris maiestatis, aduersarijs irrefragabilis catholice veritatis, ac seminatorib. pestis proditoris falsitatis, & peruersoribus ecclesiasticæ potestatis, debet patere locus alicubi se tuedi: nequaquam: sed sunt ad potestatem ecclesiasticam reducendi, vt scdm modum culpæ consequatur modulus vtiq; & plagarum. Sanc cum talis de tali loco foret antefata hæreticæ læsæ resperis, ac in eadem peste iudicialiter deprehensus, & ea causa in nostris carcerib. detentus, vt de eo fieret quod iustitia suaderent, ipse humani generis inimici infano consilio ductus, pariter & seductus, abhorrens salubre sibi penam infligi temporalem, vt euaderet æternam, & expauescens medicinarum fomenta eius cruentatis vulnerib. salubriter, ac misericorditer exhiberi; nos Inquisitor eius, & consiliu salutare, medicum animarum, more infirmi frenetici, & infani fugit pariter, & aufugit: Nosque in presentiarum, & merito amplius quam prius cupientes totis nostris præcordijs eius magis ac magis vulneribus, delictis, & inobediens cruentatis, & medicinarum fomentum imponere salutare, vt non in corpore, & anima damnabiliter moriatur sed viuat in Domino, & ad vnitatem fidei catholice vtiliter conuertatur: Ea propter vos Reuer. dominum Episcopum antedictum, vel vos Venerabilem dominum Inquisitorem antefatum, in subsidium iustitiæ requirimus, in Domino exhortantes, quatenus dictum profugum in tali loco vestræ iurisdictioni subiecto (vt scimus certitudinaliter) commorantem, captum cum fida, & tuta custodia ad nos in tali loco, eo breuius quo poteritis, remittatis; notificantes vobis nostrarum tenore presentium literarum, quod ad sa-

† c. Vergæis. ac hæret.

Prou. c. 25.

Distitia suaderent, ipse humani generis inimici infano consilio ductus, pariter & seductus, abhorrens salubre sibi penam infligi temporalem, vt euaderet æternam, & expauescens medicinarum fomenta eius cruentatis vulnerib. salubriter, ac misericorditer exhiberi; nos Inquisitor eius, & consiliu salutare, medicum animarum, more infirmi frenetici, & infani fugit pariter, & aufugit: Nosque in presentiarum, & merito amplius quam prius cupientes totis nostris præcordijs eius magis ac magis vulneribus, delictis, & inobediens cruentatis, & medicinarum fomentum imponere salutare, vt non in corpore, & anima damnabiliter moriatur sed viuat in Domino, & ad vnitatem fidei catholice vtiliter conuertatur: Ea propter vos Reuer. dominum Episcopum antedictum, vel vos Venerabilem dominum Inquisitorem antefatum, in subsidium iustitiæ requirimus, in Domino exhortantes, quatenus dictum profugum in tali loco vestræ iurisdictioni subiecto (vt scimus certitudinaliter) commorantem, captum cum fida, & tuta custodia ad nos in tali loco, eo breuius quo poteritis, remittatis; notificantes vobis nostrarum tenore presentium literarum, quod ad sa-

G g satisfactio.

tisfactionem plenariè pro expensis, prompti exitimus, & parati: Rescribentes nobis quacunque fuerint vobis grata. Datum, &c.

C O M M E N T. XXXVIII.

Reus qui petitur remittendus, qualiter sit remittendus.

Erant in vetusto illo Codice bibliotheca Vaticanae eiusmodi formulæ multæ, quibus omnis praxis in hoc negotio commodissime absoluitur. Verum hæc aperto iure vitantur; nam in authent. vt nulli iudicium. §. si vero quis. quomodo sit reus requirendus, & qualiter sit rescribendus, & totus denique ordo in hoc negotio obseruandus præscribitur in hæc verba: Si vero quis comprehensorum criminum latuerit, aut reliquerit prouinciã illã, in qua criminaliter deliquit; iubemus legitimis edictis a iudice euocari eum; & si non obediat, illa in eum procedere, quæ nostris legibus definita sunt. Si vero cognoscatur, quod in alia prouincia degit, iubemus prouinciã illius iudicem, in qua peccati quid huiusmodi contigerit, epistola publica vt ad prouinciã illius iudicem in qua delinquens persona degit, illum vero qui publicas suscepit litteras, & periculo suo, & officij sui comprehendere huiusmodi, & ad iudicem prouinciæ transmittere, in qua peccauit, supplicij legitimis subijciendum. Si vero qui publicam epistolã suscepit, neglexerit hoc facere, aut officij eius tradere, aut imperata neglexerit: tunc & ipsum iudicem tres auri libras, & officium eius alias tres pro pœna inferre iubemus. Si vero iudex, aut aliquis officij eius propter lucrum, huiusmodi personam non comprehendat, aut comprehendens non transmittat, & hoc agens conuincatur, spoliatus cingulo exilio tradatur. hæc tenet ibi. Quia ideo retulisse placuit, vt intelligatur quales sint iudicij in hoc casu partes, & pœna. adde Oldradum conf. 124. incipien. Quod remittit. & Cassanem super consuetudines ducat. Burgundia Rep. 12.

N^{um.} 134. Reus quorum expensis remittendi.

Nos enim offerimus nos promptos, & paratos ad satisfaciendũ plenariè pro expensis. Bal. in v^{is}ibus feud. tit. de pace tenenda. §. si index ita de hac re sentiebat; si quis priuatus pro suo interesse petat fieri remissionem, tunc impensis eius fieri debet. l. cum sepe. C. de erogat. mili. anno. lib. 12. quod si iudex ex officio hoc petat, tunc impensis publicis eius terra, ad quam sit remissio, fieri oportet. argumẽto l. mulier in opus. ff. de captiuis, & possit. reuersis. Gondissaluis tamen tract. de hæret. q. 11. num. 8. in crimine hæresis, remissionem esse faciendam putat impensis officij, si illius redditus sufficiant: & hanc sententiam videtur hoc loco amplecti Emericus. Ego ita putarem dicendum in hac causa, si crimẽ valde offendit rempub. per actum exteriorem, quia tunc magni refert puniri reũ in loco delicti, vt eius pœna ceteris traufeat in exemplum, iustissimum esset reductionem fieri impensis loci: quod si obtineri non possit, fiat impensis sacri officij, quas postea soluat reus, si bona habeat: æquum est enim hæc onera subire delinquentem.

Atq; hæc sententia placet Matthæo de Afflictis super feud. tit. de pace tenenda. §. si index, nu. 4. dicenti remittendum esse reũ de suis bonis, ac suis

A expensis arg. l. quemadmodum. §. magistratus. ff. ad l. Aquiliam. §. si nostrã. authent. vt cũ de appel. cognos. §. si vero contigerit. authent. de incestis nup. & eorum que notantur per gl. vltimam, & doctores in ca. ne religiosi. extra de regularib. quib. locis probatur reos de suis bonis esse alendos: Eadem ergo ratione quoties auctoritate legis vel superioris de vno loco ad alium transmittuntur, impensis proprijs (si bona habeant) remittendi sunt. & huic sententiæ omnino cõsentit instructio Madriliana anni Domini MDLXI. c. 9. incipien. El Alguazil.

P R A C T I C A C I T A N D I
iuxta formam cap. Cum
contumacia.

Si autem Inquisitor inuenire non poterit, ubi ille fugitiuus est, seu quod iur. licet aliquanto tẽpore fuerit expellatus; & diligẽtius perquisitus, citet eum personaliter in Ecclesia cathedrali illius diocesis, cuius est, & etiam in Ecclesia parochiali illius ville, vel ciuitatis, in qua commorabitur, ac etiam in domo propria, vel ubi communiter degebat, quatenus iuxta c. Cum contumacia. de heret. lib. 6. infra certũ terminũ corã Inquisitore personaliter compareat. de fide & articulis. si dei repositus; alias nunc pro tunc excommunicet eum, nisi infra assignatum eidẽ terminum personaliter comparuerit, vt mandatur: & hoc per suas litteras tenoris sequentis.

Forma citandi aliquem fugitiuum, quatenus infra certum terminum compareat coram Inquisitore, de fide catholica responsurus: & excommunicandi eum nisi compareat infra terminum assignatum.

Nos Frater N. ordinis Fratrum Prædicatorũ in terris tali domino subiectis Inquisitor hæretica prauitate à Sæcta Sede Apostolica specialiter delegatus.

ATTENDENTES quod fuga delatorum de hæretica prauitate, ac detentorum in carceribus pro eadem, suspiciõne de labe præfata adicit amplio rem, vt tales fugitiui suspecti de fide habeantur, & merito fortius quàm ante. Et cũ talis, de tali loco, talis diocesis fuerit nobis delatus de hæretica prauitate: Exprimantur hæreses, & errores: processimus ad testes examinandũ, & ad nos de huiusmodi informandũ; tan de iustitia requirẽte, ipsum in carcere ad custodiã iustissimè detineri, vt merito videremus an ambularet in tenebris vel in luce, & an ea peruersa, quæ de eo nobis suggesta fuerũt, veritatis certitudine fulcitur: sed ipse maligno spiritu danabiliter agnatus ac in reprobum sensum datus, insano cõsilio acquiescens, & medicinam sibi imponi metues salutarem, carcerẽ fregit, pariter & aufugit. Et cum propter eius fugam, ipsum magis suspectũ de fide nunc quàm prius merito habeamus; ea propter auctoritate Apostolica, qua fungimur in hac